

## Hoidontarpeen arviointi ja kiireetön hoitoon pääsy Kemin kaupungin järjestämässä suun terveydenhuollossa Covid-19 -epidemian aikana / Lapin aluehallintoviraston päätös

Perusturvalautakunta 27.09.2022 § 106  
497/06.00.00/2022

### Valmistelu

Johtava lääkäri Tea Taskila

Lapin aluehallintovirasto on tehnyt päätöksen asiassa: Hoidon tarpeen arviointi ja kiireetön hoitoon pääsy Kemin kaupungin järjestämässä suun terveydenhuollossa covid-19-epidemian aikana. Lapin aluehallintovirasto pyysi selvitystä asiassa keväällä 2021, jolloin aluehallintovirasto harkitsi hallinnollisen ohjauksen antamista Kemin kaupunginhallitukselle asiassa.

Kemin kaupunki ulkoisti suun terveydenhuollon 18.6.2018 alkaen Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:lle. Ulkoistuksesta huolimatta palvelun järjestämis- ja valvontavastuu jäivät Kemin kaupungille.

Kemin kaupungin järjestämässä, mutta MLP:n tuottamassa suun terveydenhuollossa keväällä 2020 MLP Oy alasajoi suun terveydenhuollon palvelut sekä lomautti suun terveydenhuollon henkilöstön maaliskuussa 2020 ilman neuvotteluja Kemin kaupungin kanssa. Asia tuotiin ainoastaan tiedoksi kaupungin edustajalle alueellisen pandemiatyöryhmän kokouksessa 11.3.2020.

MLP:n aluehallintovirastolle antaman selvityksen mukaan kiireettömiä potilasaikoja peruttiin maaliskuun puolivälistä 2020 alkaen tekstiviestein ja puhelimitse ja siirrettiin MLP:n mukaan 3 kuukauden päähän. Lapin aluehallintoviraston arvion mukaan hoitoon pääsyn viive on tuolloin ollut todennäköisesti pidempi kuin 3 kuukautta, sillä asiakkaille tiedotettiin keväällä 2020, että uudet ajat ilmoitetaan syksyllä 2020. Hoitoon pääsyn viivettä tai muutosta ei Kemin suun terveydenhuollossa pystytty luotettavasti seuraamaan, sillä tällaista tietoa ei potilastietojärjestelmästä saada, koska raportoinnin lisäominaisuutta ei ole hankittu järjestelmään.

Suun terveydenhuollossa puheluihin vastasi puhelinvastaaja, jonka viesti kertoi, että koronapandemian aikana suun terveydenhuollossa hoidetaan vain päivystys- ja kiireelliset asiat eikä ajanvarauksia oteta vastaan. Käytännössä hoidon tarpeen arviointi on aluehallintoviraston arvion mukaan tehty vain potilaille, joilla on omasta mielestään päivystyksellinen tai kiireellinen hoidon tarve.

Valtioneuvoston aseuksissa kunnan oikeudesta poiketa terveydenhuollon kiireettömän hoidon määräaikojen noudattamisesta ja sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinneista (VnA 127/2020, 197/2020 ja 363/2020) säädettiin keväällä 2020, että vaikka kunta voi poikkeustilan aikana luopua kiireettömän hoidon määräaikojen noudattamisesta perusterveydenhuollossa, hoidon tarpeen arviointi on kuitenkin toteutettava siten kuin terveydenhuoltolain 51§:n 1 momentissa säädetään.

Lapin aluehallintoviraston arvion mukaan Kemin kaupunki on pyrkinyt valvomaan MLP Oy:n toimintaa. Kemin kaupungilta saamiensa selvitysten mukaan kaupunki reklamoi asiasta MLP Oy:tä 23.4.2020 suun terveydenhuollon alasajosta ja tämän yhteydessä pidatti ostopalvelusummasta 5% viikkotasolla palvelusopimuksen mukaisesti kymmenen viikon ajan ajalta 23.3. – 31.5.2020. Tämä summa kuitenkin

palautettiin myöhemmin MLP Oy:lle Kemin kaupunginjohtajan ja MLP OY:n toimitusjohtajan 15.5.2020 allekirjoittaman sopuratkaisun jälkeen.

Lapin aluehallintovirasto arvioi, että STM:n antamaa ohjeistusta ja Kemin suun terveydenhuollon järjestelyitä vertailtaessa syntyy käsitys, että Kemin kiireettömän suun terveydenhuollon palvelut olivat koronaepidemian vuoksi tarpeettoman laajasti ja pitkään suljettuina. Kemin kaupunki ei tältä osin ole pystynyt valvomaan ja ohjaamaan palveluntuottajaa poikkeustilan aikana riittävästi. MLP Oy aloitti suun terveydenhuollon kiireettömän toiminnan uudelleen kesäkuussa 2020.

Lapin aluehallintoviraston päätöksen mukaan Lapin aluehallintovirasto katsoo, että Kemissä suun terveydenhuollon hoidon tarpeen arviointia ei keväällä 2020 järjestetty terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisesti. Lapin aluehallintoviraston päätös on liitteenä.

Aluehallintovirasto kiinnittää Kemin kaupunginhallituksen huomiota siihen, että kaupunki vastaa suun terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä ja niiden lainmukaisuudesta myös poikkeusoloissa. Kaupungin tulee varmistua siitä, että yksityiseltä palveluntuottajalta hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Asia ei anna aiheutta aluehallintoviraston enempiin toimiin.

**Esittelijä**

vs. Perusturvajohtaja Nina Matinlassi

**Päätösehdotus**

Perusturvalautakunta päättää merkitä tiedoksi Lapin aluehallintoviraston päätöksen "Hoidontarpeen arviointi ja kiireetön hoitoon pääsy Kemin kaupungin järjestämässä suun terveydenhuollossa Covid-19 -epidemian aikana".

**Päätös**

Perusturvalautakunta päätti merkitä tiedoksi Lapin aluehallintoviraston päätöksen "Hoidontarpeen arviointi ja kiireetön hoitoon pääsy Kemin kaupungin järjestämässä suun terveydenhuollossa Covid-19 -epidemian aikana".